

# הקדמה |

"סבור אתה, כי מפני שהעבר כבר התרחש הריהו גמור ואינו ניתן לשינוי? לא ולא. העבר עוטה על עצמו גלימה התפורה משיפעת פיסות רבות-צבעים. כל אימת שאנו מתבוננים בו נראה את גלימתו כבעלת גוון אחר."

מילאן קונדרה<sup>1</sup>

כתב העת 'יסודות' הוא שנתון היסטורי-צבאי בהוצאת המחלקת להיסטוריה של צה"ל. כרכיו מתפרסמים בשתי סדרות, מאסף וסדרת נושא, ומגישים לקורא מחקרים רב-תחומיים אודות ההיסטוריה הצבאית במדינת ישראל.

"יסודות" קרם עור וגידים בשנת 2018, עת יצא לאור הגיליון הראשון. כעת אנו אווזים ידינו בגיליון השלישי ורואים כיצד חזון הפך למציאות. המחלקה להיסטוריה של צה"ל הקימה את כתב העת במטרה לפרסם את מחקריה ולהרחיבם עבור הציבור הרחב ועבור העוסקים בתחום ההיסטורי-צבאי. אך יותר מכל עבור אלה שהמקצוע הצבאי הוא מנת חלקם, וזאת בהתבסס על דבריו של ההיסטוריון הבריטי הנודע מייקל הווארד: "**מלחמות העבר מהוות את בסיס הנתונים היחיד, שממנו לומדים אנשי הצבא**, כיצד לעסוק במקצועם: כיצד לעשות זאת, וחשוב עוד יותר, כיצד לא לעשות זאת".<sup>2</sup> דברי הווארד הובאו בפתח לגיליון הראשון, ואנחנו מוצאים לנכון להדגישם שוב, כי הם נר לרגלינו.

1 סופר צרפתי ממוצא צ'כי. מצוטט אצל עמנואל סיון, מיתוסים פוליטיים ערביים. תל אביב: עם עובד, 1988, עמוד הכריכה הפנימי.

2 מייקל הווארד, "היסטוריה צבאית והיסטוריה של מלחמה", בתוך: העבר כפתח דבר – חשיבותה של ההיסטוריה לתחום העיסוק הצבאי. מארי וויליאמסון וריצ'רד הארט סינרייך (עורכים). בן שמן: מודן, 2014, עמ' 27.

כתב העת יסודות בהגיעו לגיליון השלישי, תוך שהגיליונות הרביעי והחמישי גם הם מתפתחים במקביל, הופך להיות מרכיב קבוע בכלים של המחלקה להיסטוריה ובנוף של ההיסטוריה הצבאית בישראל.

כתב העת "יסודות" גם הולך ומתפתח. בגיליון זה הצטרפה למערכת גם ועדה אקדמית המתווה את המסגרת לכתב העת ומגדירה את הסטנדרט הרצוי לפרסומים בו. הצטרפות הועדה האקדמית והכלת מנגנון בדיקה קפדני (ואנונימי) למאמרים, נועד לאפשר את הפיכת "יסודות" לכתב-עת שפיט ומוכר אקדמית.

בגיליון שלפניכם הצלחנו להרחיב את מעגל הכותבים ב"יסודות", ועל כך מודה אני לתא"ל (במיל') ד"ר מאיר פינקל, לפרופסור זכי שלום, למר יאיר אבן, ולמר שאול (סס) ברונפלד היקר, שהגישו את מאמריהם לכתב העת וזכינו לפרסום. בנוסף לכך, בהתבוננות על הגיליון ניכר הגיוון בתקופות- ממלחמת העצמאות ועד מלחמת שלום הגליל, והגיוון בתחומים - אותות הצטיינות, נחיתה מהים, התמודדות חיל האויר עם הגנ"א, מארב מצרי במלחמת יום הכיפורים, התפתחות חיל הרגלים וחיל השריון ועוד. בהתאם לכך, המאמרים מאפשרים למידה מגוונת ויכולים לאפשר שיח ברמות שונות.

כהרגלנו, אנו מזמינים את הקוראים להציע מאמרים לגיליונות הבאים.

ד"ר אלי מיכלסון  
רמ"ח היסטוריה  
צבא ההגנה לישראל